

Nasjonalt fagskoleråd, rådsmøte 1/2025

Dato: 28.01.2025, klokken 10.00-13.40

Sted: Teams

Faste saker

Sak A	Godkjenning av møteinnkalling	Vedtak
Sak B	Godkjenning av dagsorden	Vedtak
Sak C	Referat fra rådsmøte	Vedtak
	Saksdokumenter: Protokoll fra rådsmøte 03.12.2024	
Sak D	AU orienterer	

Ordinære saker

Start	Slutt	Total	Saks nr.	Beskrivelse	Sakstype
10:00	10:05	00:05	A-C	Velkommen og godkjenning av saker	Faste saker
10:05	10:25	00:20	01	AU orienterer	Orientering
10:25	10:30	00:05	02	Årsmelding 2024	Orientering
10:30	10:35	00:05	03	Regnskap 2024	Orientering
10:35	10:50	00:15	04	Studietur 2025	Diskusjon
10:50	11:00	00:10	05	Opprettelse av nytt nasjonalt fagråd for kunstfag	Vedtak
11:00	11:25	00:25	06	Høring institusjonsakkreditering	Diskusjon
11:25	11:40	00:15	07	Hva trenger Rådet av fagrådene i 2025	Diskusjon
11:40	12:10	00:30		<i>lunsj</i>	
12:10	12:40	00:30	08	Innspill fra studentombud - skikkethetsvurdering i fagskolene	Diskusjon
12:40	13:10	00:30	09	NOU 2025:1 Felles ansvar, felles gevinst— Partssamarbeid for kompetanseutvikling i arbeidslivet	Diskusjon
13:10	13:40	00:30	10	VindKOMP fase 2	Orientering

Referat rådsmøte 03.12.2024

Til stede

Arvid Ellingsen	LO
Trude Tinnlund	LO
Anja Johansen	FFF
Aage Alexander Foss	FFF
Tord Hauge	NHO
Margrethe Gjessing	NHO
Brynjar Rønningen	KS
Odd Joar Svensson	KS
Kristine Bettum	Virke
Trond Bergene	Spekter
Elin Dahling	HØY
Ketil Solbakke	HØY
Kristin Vik	Utdanningsforbundet
Einar Hanisch	YS
Thorleif Hjeltnes (vara)	FuN
Thea Tuset	ONF
Edvart Aune (vara)	ONF
Trine Røssevold	NFFL/KFF

Forfall

Ingrid Marie Aarre	ONF

Gjester

Mette Marthinsen	NFFHO
Kirsten Saga	NFØA
Cecilie Skau	NFGF
Frode Janborg	NFTF
Aranya Rusli	NFDK
Anna Svele	NOKUT
Christin Drangland	NOKUT
Else Kathrine Nesmoen	HK-dir
Terje Kolbu Jacobsen	HK-dir
Fredrik Sagafos	HK-dir (digital)
Therese Røst	HK-dir (digital)
Kjerstin B. Klokkeide	HK-dir (digital)
Tove Kittelsrud	Fagskolen Diakonova
Marit Wiraas	AOF Østfold (digital)

Dagsorden

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

HK-dir er sekretariat for fagskolerådet.

e-post: fagskoleradet@hkdir.no

Sak A – Innkalling – godkjent

Sak B – Dagsorden – godkjent

Sak C – Referat fra rådsmøtet 22.10.2024 – godkjent

O-47/24 AU orienterer

AU orienterte om referansegruppen til utvikling av et helhetlig system for kompetanse- og karriereutvikling (SKK), gratulerte Fagskolen Vestfold-Telemark som vinnerne av utdanningskvalitetsprisen 2024 for deres arbeid med å opprette et studium for spesialiserte utdanning i håndtering av farlig avfall og miljøgifter. Videre ble det informert om et suksessrikt rektormøte, samt en meget velarrangert fagskolekonferansen. I kompetansepolitiskråds novembermøte ble dimensjoneringen av doktorgraden og forskning på HYU diskutert. I statsbudsjettet har det vært mange kutt innen UH-sektoren, så veksten i HYU gjør seg bemerket. Representanter fra Nasjonalt fagskoleråd deltok på Chain 5 – et initiativ for institusjoner som jobber med nivå 5 i Europa. Konferansen er en god arena for erfaringsutveksling og for å bygge bredere innsikt innen undervisning på nivå 5.

Statsbudsjettet er vedtatt. Nytt av året er 25 millioner til etter- og videreutdanning til frontfaget hvor fagskoler er spesielt nevnt. Håpet er at ordningen utvides. Studentombud ble også vedtatt og er en god start.

O-48/24 Veileder for fagområdeakkreditering

Anna Svele fra NOKUT orienterte om garanti- og forsikringsordningen som har vært uendret siden 2008 (fagskoleforskriften) og gjelder alle som søker fagområdeakkreditering. Veilederen som kom i høst tydeliggjøre eksisterende krav. Økt interesse fra private fagskoler har gjort den praktiske konsekvensen av kravet til garanti- og forsikringsordning tydeligere. Private fagskoler må dokumentere en garanti- eller forsikringsordning, mens offentlige fagskoler er selvassurandører. Ulike alternativer for å dokumentere det er:

- hFinne et forsikringsselskap til å tilby en forsikringsordning
- Sette av et tilsvarende beløp på en sperret konto
- Få garanti fra en bank

I praksis er sperret konto det eneste mulige alternativet, men dette er økonomisk urealistisk for private fagskoler.

Nasjonalt fagskoleråd må løfte saken til Kunnskapsdepartementet (KD) for en mulig forskriftsendring eller alternative løsninger. Deretter ønsker man å forberede møtet med å

formulere noen gode, konsise saksopplysninger. Her vil Aage Alexander Foss (FFF) og Kristine Bettum (Virke) bidra inn.

O-49/24 Ordninger for høyere yrkesfaglig utdanning i HK-dir

Else Kathrine Nesmoen orienterte om utviklingsarbeidet knyttet til ordningen Utviklingsmidler for høyere yrkesfaglig utdanning, prosess med tildeling av nye studieplasser, ulike utredningsoppdrag som er under arbeid (ECTS og pedagogiske tilbud for fagskolelærere).

Nytt av året er at utviklingsmidlene nå krever fagområdeakkreditering for utviklingsområde 1 utvikling av nye studier i samarbeid med næringslivet. Bakgrunnen for dette er den lange søkerkøen hos NOKUT. Nytt er utviklingsområdet internasjonalisering som kan gå til å påbegynne samarbeid med aktører utenfor Norge. Årets pott er på 77,8 millioner kroner og søknadsfristen er 27. januar.

I år blir det fordelt 1000 nye studieplasser hvor av 100 går til potten for industrifagskolen. Bransjeprogrammene har to nye utlysninger av året: solkraft og helse.

HK-dir jobber med to utredningsoppdrag: ECTS (frist oktober 2025) og en kartlegging av tilbud i pedagogikk for fagskolelærere (30. september 2025).

Tilbakemeldinger fra rådet om interesse for ECTS-utredningen og noen bekymringer rundt begrensningen i utviklingsmidler. Det er forståelse for at man i en periode tar hensyn til søkerkøen i NOKUT, men uheldig i lengden for de små fagskolene om de skal utelukkes fra en så viktig ordning. Fagskolene har i tillegg mistet sjansen til å søke om flexmidler da disse midlene ble lagt til UH-sektoren.

V-50/24 Budsjett 2025

Vedtak: Rådet vedtar budsjett for 2025.

V-51/24 Studietur 2025

Vedtak: Nasjonalt fagskoleråd oppnevner en arbeidsgruppe som får ansvar for å utarbeide innhold og planlegging av turen. Arbeidsgruppen skal utarbeide et forslag til program, som legges frem for rådsmøtet den 12. mars 2025.

Foreløpig innmeldte i arbeidsgruppen: Tord Hauge (NHO), Trine Røssevold (NFFL), Elin Dahling (HØY).

V-52/24 Studentombud – forslag hørings svar

Vedtak: Rådet godkjenner høringsvaret slik det er presentert, og sekretariatet sender inn innen frist 15.12.

D-53/24 Studiebarometeret for fagskolestudenter

HK-dir vurderer endringer i Studiebarometeret etter overføringen fra NOKUT, med forslag om å gjennomføre én undersøkelse årlig – for universiteter og høyskoler i 2025, og for fagskoler i 2026. HK-dir ønsker tilbakemeldinger fra institusjonene før beslutning.

Prosjektgruppen vurderer også andre alternativer:

1. Hvileår for kvalitetsarbeid og deretter videreføring som før.
2. Fortsatt årlig gjennomføring.

Fagskolerådet ga flere innspill, med hovedvekt på fortsatt årlig gjennomføring, men med raskere publisering av resultater – eksempelvis undersøkelse i januar og resultater i april/mai for bedre oppfølging og bruk i rekruttering.

Andre poeng:

- Viktigheten av undersøkelsen for små og mellomstore institusjoner.
- Forenkling av undersøkelsen: En fast modul kombinert med institusjonstilpassede tillegg, inspirert av elevundersøkelsen.

Sekretariatet i Fagskolerådet samler innspillene og sender dem til HK-dir.

D-54/24 Nasjonale planer – Rammeplaner

Nasjonalt fagskoleråd har over en treårsperiode revidert 23 planer innen tekniske fag og 16 planer innen helse- og oppvekstfag. Våren 2025 skal det gjennomføres en evaluering for å kartlegge/evaluere bruken av disse planene i sektoren, og sektorens oppfattelse av planene.

Samtidig har de offentlige skolene foreslått å vurdere innføring rammeplaner for noen studier og argumenterer med at dette vil gi en større fleksibilitet for å oppnå de samme læringsutbyttene.

Rådet ble enige om å avvente med rammeplandiskusjonen til evalueringen er klar. Viktig at sektoren tar planene som foreligger i bruk.

Det ble også påpekt at utdanningen ikke må være helt like, men må gi en indikasjon om hvilken kandidat arbeidslivet får i andre enden. Begrepet «rammeplan» er negativt ladet og noe UH-sektoren ønsker å fri seg fra.

Det ble oppfordret til å undersøke saken grundig før man gikk videre og å involvere fagrådene og andre relevante aktører. Evalueringen av Nasjonale planer vil også gi noen svar.

O-55/24 Cedefop Implementation of the EU27 + national plans for VET: Nasjonalt fagskoleråd

I oktober arrangerte Cedefop en workshop for å evaluere fremdriften i EU27+-landene med implementeringen av rådsanbefalingene om yrkesutdanning (Council recommendation on VET) og Osnabrück-erklæringen. Under workshopen gjennomgikk og validerte deltakerne Cedefops funn, basert på intervjuer med nasjonale interessenter gjennomført mellom april og juli 2024.

Det ble rapportert om at arbeidsrelevans er en hovedprioritet, samarbeidet er blitt bedre, systemene mer smidige og at man fremdeles møtte kulturell motstand og byråkrati.

Rådet tok presentasjonen til orientering, og oppfordret til at HK-dir ga innspill til Cedefop om å ta med studentperspektivet.

O-56/24 Strategi for binærsystem

Arbeidsgruppen presenterte arbeidet som er gjort i forhold til en strategi for binærsystem.

Arbeidsgruppen anbefaler at det lages et parallelt system med læringsutbyttebeskrivelser. Alternativet – en paraplymodell – vil ha høyere administrative og økonomiske kostnader. I tillegg mener arbeidsgruppen at det vil øke akademifiseringen.

Innføring av en parallellstruktur vil gjøre det nødvendig med flere endringer i regelverk, og det vil dukke opp relevante spørsmål knyttet til akkreditering og kvalitetssikring, minimumskrav, omfang og kunnskapsbase for de ulike utdanningene, system for overganger, osv.

En parallellstruktur vil i praksis handle om en variant av å utvide dagens nivåskildringer og vil i større grad speile utdanningssystemets inndeling i ulike sektorer, og bidra til å synliggjøre den yrkesfaglige utdanningsveien.

Arbeidsgruppen foreslår at Nasjonalt fagskoleråd slutter seg til følgende anbefalinger:

- Kunnskapsdepartementet setter ned en arbeidsgruppe med representanter fra fagskolesektoren og partene i arbeidslivet for å beskrivelse av en parallell struktur og læringsutbytte på nivå 6 og 7 og 8. Arbeidet må sees i sammenheng med opprykk til ny institusjonskategori.
- Kunnskapsdepartementet setter av budsjettmidler i statsbudsjett for 2026 slik at fagskoler gis mulighet til å søke om budsjettmidler til å utvikle yrkesbachelor, deretter yrkesmaster og på sikt doktorgrad, med nærings-ph.d. og offentlig ph.d. som modell.
- NOKUT styrkes for å ta imot søknader om akkreditering av utdanninger på høyere nivå i nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.

Rådet diskuterte forslaget og det blitt gitt innspill som arbeidsgruppen skal arbeide videre med i fortsettelsen. Blant annet at man oppretter én arbeidsgruppe, ikke to, og at man diskuterer videre

begrepsbruken og navnene på de ulike utdanningene og institusjonene. Det er også naturlig å avvente stortingsmeldingen og evalueringen av ECTS, samt NOKUTs forslag til endringer i NKR før man konkluderer strategien.

Arbeidsgruppen tar innspillene til etterretning og justerer teksten før den sendes ut på en høring i sektoren.

O-57/24 Erfaringer fra flyktningprosjektene i HYU

Fagskolen Diakonova og AOF Østfold informerte om sitt arbeid med å inkludere flyktninger, arbeidsinnvandrere og andre innvandrere i høyere yrkesfaglig utdanning. De rapporterte om mange barrierer og strukturelle hindringer, men følte at prosjektene hadde totalt sett vært svært givende for både studenter og institusjonene.

Referat slutt

Saker til rådsmøte 3. desember

O-01/25 AU orienterer

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: AU

Sak: [O-01/25](#)

Bakgrunn

Fast post.

- innspillsmøte om nye retningslinjer for tilskuddsordninger 9. januar
- helhetlige systemet for kompetanse- og karriereutvikling (møte 13. januar)
- møte med KD om garantiordning for fagskoler (17. januar)
- kompetansereform for arbeidslivet (14. januar NOU)
- ekstraordinært SRY-møte - Nasjonalt senter for yrkesfag (14. januar)
- strategi for binært system

O-02/25 Årsmelding

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: AU

Sak: [O-02/25](#)

Bakgrunn

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

HK-dir er sekretariat for fagskolerådet.

e-post: fagskoleradet@hkdir.no

AU orienterer Fagskolerådet om årsmelding for 2024 og går igjennom prioriterte områder og progresjon. Årsmeldingen er vedlagt saksdokumentene.

O-03/25 Regnskap 2024

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: AU

Sak: [O-03/25](#)

Bakgrunn

Nasjonalt fagskoleråd hadde i 2024 et budsjett på 3 millioner kroner. Utgiftsposter er lønn, reiser, studietur, samling og rektormøte. Rådet hadde et underforbruk på 414 000 kroner i 2024. Dette skyldes HK-dirs manglet kapasitet til å starte kampanjen for høyere yrkesfaglig utdanning, i tillegg til lavere kostnader enn forventet i forbindelse med studieturen. HK-dir er bruttofinansiert og midlene tilbakeføres til Kunnskapsdepartementet.

		kr 3 000 000	
		Budsjett 2024	Regnskap 2024
Driftsinntekter			
Driftskostnader			
Lønn og sosiale kostnader	Løpende	kr 2 035 000	kr 0
Møter	Januar-juni	kr 80 000	kr 0
	Juli - desember	kr 80 000	kr 0
Studietur	September	kr 300 000	kr 144 000
Drift av nettside*	Løpende	kr -	
Rektormøte**	November	kr 150 000	kr 0
Utredning		kr 270 000	kr 270 000
Nasjonale fagråd***	Løpende	kr 85 000	kr 0
Sum andre driftskostnader		kr 3 000 000	kr 414 000

D-04/25 Studietur 2025

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: Arbeidsgruppen ved Elin Dahling, Trine Røssevold og Tord Hauge

Sak: [D-04/25](#)

Bakgrunn

Rådet arrangerer en årlig studietur. I 2025 ønsker AU å prioritere nasjonale aktiviteter. Dette inkluderer blant annet det nye nasjonale senteret for yrkesfag som skal etableres i Molde og den

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

HK-dir er sekretariat for fagskolerådet.

e-post: fagskoleradet@hkdir.no

kommende stortingsmeldingen om høyere yrkesfaglig utdanning. Arbeidsgruppen for studietur har utarbeidet et forslag til program.

Studieturen har som mål å styrke kunnskapen om fagskolesektoren gjennom erfaringsutveksling, faglig påfyll og besøk til relevante aktører. Turen skal bidra til å gi rådsmedlemmene et helhetlig innblikk i hvordan fagskoler og arbeidslivet samarbeider om å møte samfunnets behov for kompetanse. Samtidig skal studieturen være en arena for å diskutere strategiske utfordringer og muligheter, samt hente inspirasjon til videre arbeid for å styrke høyere yrkesfaglig utdanning nasjonalt.

Forslag - Studietur Molde / Ålesund

Arbeidsgruppen anbefaler ankomst kvelden før for mulighet til å bygge nettverk og starte tidlig onsdag morgen.

Tirsdag 9. september

Ankomst Molde ettermiddag / kveld, felles middag, overnatting i Molde

Onsdag 10. september

Tidlig start

1. Senter for yrkesfag

Tema - Status så langt, fremdriftsplan og fokusområder, hvordan samarbeide med Nasjonalt fagskoleråd.

2. Fylkeskommunen

Tema: finansiering, hvordan jobber FK med fagskolene, ambisjoner for fagskolen, hvordan spiller fagskolestyret og FK hverandre gode? I lys av stortingsmeldingen – hvordan forholder FK seg til denne, utviklingen til fagskolene?

Buss til Ålesund, middag og overnatting

Torsdag 11. september

1. Ytre Kunstfagskole

Tema: Fagskoler som utdanner studenter som blir selvstendig næringsdrivende

2. Fagskolen Møre og Romsdal

Tema – Videreutvikling av maritime studier og institusjonsakkreditering

3. Rådsmøte hos Møre og Romsdal.

Bus til flyplassen og hjemreise.

V-05/25 Opprettelse av nytt nasjonalt fagråd for kunstfag

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: Interimsstyret

Sak: [V-05/25](#)

Bakgrunn

Nasjonalt fagskoleråd oppretta den 23. april 2024 eit interimsstyre som skal sjå på korleis ein kan etablere eit fagråd for kunstfaga.

Interimsstyret bestod av Trine Røssevold (NFFL, leiar for arbeidsgruppa), Boel Christensen Scheel (FFF), Kyrre Heldal Karlsen (CREO) og Thea Tuset (ONF). Styret møtte jamleg hausten 2024, og var òg med på felles samling for fagråda – samt hadde særskilt kommunikasjon med fagrådet for kreative og digitale fag for betre å definere fagområdet kunstfag. Styret er einige om ei tydeleg avgrensing av fagområdet og har sett opp eit forslag til samansetting.

1) Avgrensing av fagområdet

Utdanningar på høgare yrkesfagleg nivå med ein skapande og utøvande innretning i faga musikk, scenekunst, visuell kunst, handverk, skrivekunst, filmkunst og estetiske fag som definerer seg innafør, eller i tilknytning til, kunstnarisk praksis og som utdannar til kunst- og kultursektoren. Utdanningane skal sette studentane i stand til å virke som yrkesutøvarar innan kunst- og kulturfeltet.

2) Forslag til samansetting av Nasjonalt fagråd for kunstfag (NFKF)

I tråd med mandatet har interimsstyret kome med forslag om ei samansetting som balanserer fagskulesektor og arbeidsliv.

Samansetninga av fagrådet bør til ei kvar tid søke å vere representativt og i tråd med utviklinga i sektoren. For å sikre dette er det ynskjeleg at samansetninga vert jamleg revidert. Alle medlemmer bør ha oppnemnd vara.

Fagskulesektoren:

- 1 representant frå ONF
- 2 representantar frå NFFL
- 2 representantar frå FFF
- 1 representant frå Forum for kunstskular

Representantane frå fagskulesektoren skal til saman representere dei ulike fagretningane som er i fagskulesektoren (visuell kunst, film og foto, scenekunst).

Det finns pr. i dag ingen offentlege fagskolar med kunstutdanning.

Arbeidslivet:

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

HK-dir er sekretariat for fagskolerådet.

e-post: fagskoleradet@hkdir.no

1 representant frå CREO

1 representantar felles frå: Norske biletkunstnarar (NBK), Norske kunsthandverkarar (NK), Forbundet frie Fotografar (FFF) og Samisk kunstnarforbund

1 representant felles frå Norske dansekunstnarar, Skodespelarforbundet, Sceneinstruktørforbundet

1 representant frå Virke (organiserer kunst- og kulturinstitusjonar)

1 representant frå Norsk Kulturforum (NOKU) (rep kommunar og fylkeskommunar)

1 representant frå Spekter

Observatører:

Kulturdirektoratet

Udir

Innovasjon Norge

Forslag til vedtak: Nasjonalt fagskoleråd etablerer fagråd for kunstfaga med samansettinga som er foreslått av interimsstyret.

D-06/25 Høring institusjonsakkreditering

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: Arbeidsgruppen for høringssvar: Ketil Solbakke (HØY), Tord Hauge (NHO), Arvid Ellingsen (LO) og Annelise Kiønig (FFF)

Sak: [D-06/25](#)

Bakgrunn

Kunnskapsdepartementet har sendt forslag til endringer i fagskoleforskriften på høring. Forslagene gjelder institusjonsakkreditering av fagskoler. Høringsfristen er 6. mars. AU har besluttet at rådet skal svare på høringen og under er arbeidsgruppens foreløpige forslag. Ketil Solbakke presenterer på vegne av arbeidsgruppen. Forslag til høringssvar er vedlagt saksdokumentene.

D-07/25 Hva trenger Fagskolerådet av de nasjonale fagrådene i 2025?

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: AU

Sak: [D-07/25](#)

Bakgrunn

Fagskolesektoren har vært i stor utvikling de siste ti årene og i 2025 kommer en ny stortingsmelding det er store forventninger til. I forbindelse med arbeidet som planlegges for 2025

og rådets prioriteringer ønsker AU å diskutere hvordan fagrådene kan bidra. Det er seks nasjonale fagråd som dekker ulike fagområder: tekniske fag, maritime fag, helse og oppvekst, økonomi og administrasjon, digitale og kreative fag, samt grønne fag. I tillegg arbeides det med å etablere et fagråd for kunsthøgskolen.

Forslag fokusområder:

- Hvordan kan vi bedre koordinere arbeidet mellom fagrådene og Nasjonalt fagskoleråd for å bidra til å nå Fagskolerådets prioriteringer?
- Hvordan kan fagrådene bidra til å styrke anerkjennelsen av høyere yrkesfaglig utdanning?
- Hva anser fagrådene som de viktigste satsingsområdene innen deres fagområde i 2025?

Sekretariatet innleder.

D-08/25 Innspill fra studentombud - skikkethetsvurdering i fagskolene

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: Åse Hestvik Larsen og Maija Heinilä

Sak: [D-08/25](#)

Bakgrunn

Vi er to Studentombud for fagskolestudenter som ønsker å komme med noen innspill til nasjonalt fagskoleråd.

Åse Hestvik Larsen og Maija Heinilä representerer til sammen 20 fagskoler i Midt-Nord -og Sør-Øst-samarbeidet. Porteføljen deres favner både offentlige og private fagskoler.

Gjennom vårt virke og i møte med fagskolestudenter og ansatte har vi gjentatte ganger erfart at selve riggen til fagskolene ikke er god nok for å ivareta studentenes rettigheter.

- Jf nasjonalt fagskoleråds mandat: «Arbeide for at studentene sine rettigheter blir godt ivaretatt gjennom forskrifter, lovgivning og øvrig rammebetingelser».

Mangel på tilgang på juridisk kompetanse er en slik utfordring.

På bakgrunn av dette har vi derfor ved flere anledninger tatt initiativ til **forebyggende og kompetansehevende tiltak for å stryke kvaliteten** ved fagskolene.

Det være seg tema som tilrettelegging, forvaltning og fusk. Opptak av webinar ligger ute som åpen ressurs: [Webinarer for fagskoler](#)

Deltakelsen fra fagskolene har vært stor og tilbakemeldingene positive.

Vårt inntrykk er at fagskolene ønsker å samarbeide, dele og bygge kunnskap sammen for å utvikle seg og bli enda bedre.

I høst har vi arbeidet for å få til et **digitalt halvdagsseminar om skikkethet** for alle fagskolene med slike studier i hele fagskolesektoren.

Vi har begge deltatt på Skikkethetskonferanse i UH-sektoren – som er en årlig begivenhet over to dager hvis formål er å bygge kompetanse og danne nettverk.

Fagskolesektoren mangler nettverk for skikkethetsansvarlige og kompetanse innen fagområdet, og vårt ønske var å imøtekomme dette ved å arrangere et webinar i første omgang.

Vi forespurte **leder og nesteleder for Nasjonal klagenemnd for høyere yrkesfaglig utdanning** om de kunne bidra rent faglig i webinar.

De brenner begge for saken – da de behandler skikkethets saker i nemnda og ser behovet for mer kompetanse på feltet.

På grunn av høy arbeidsbelastning har de dessverre ikke mulighet til å delta per nå.

Vårt innspill til nasjonalt fagskoleråd er derfor om dere kan løfte denne saken videre og være med på å skape en faglig møteplass/konferanse for fagområdet skikkethet i fagskolesektoren, på linje med UH-sektoren.

Pr i dag er lovgivningen i Fagskoleloven og UH-loven nærmest identisk når det kommer til skikkethet og skikkethetsvurdering.

Vi erfarer ute i felten at det er en stor belastning for en student å få en tvilsmelding mot seg, og da er det viktig at fagskolen har kompetanse og prosedyrer for å håndtere en slik sak profesjonelt.

Samtidig må vi understreke at det er særs viktig at framtidige arbeidstakere som skal jobbe med sårbare grupper som barn, syke og eldre er skikket til yrket.

Derfor bekymrer det oss som ombud at fagskolesektoren har svært få saker inn til nasjonal klagenemnd for høyere yrkesfaglig utdanning, sammenlignet med UH-sektoren som har en klar økning i antall skikkethets saker.

[Femdobling av tvilsmeldinger om studenter som kan være uskikket](#)

Fagskolesektoren har heller ikke ett felles nasjonalt register hvor studenter som er funnet uskikket til yrket blir registrert.

Dette har UH-sektoren. RUST heter systemet. Slik hindrer de studenter som er funnet uskikket til yrket å kunne søke seg inn ved andre høgskoler og universitet på studier som har skikkethetsvurdering. Her blir også studenter som er dømt for fusk og utestengt fra studiet registrert.

Vi håper nasjonalt fagråd har mulighet til å ta innspillet vårt videre, og vi samarbeider gjerne der vi kan bidra med konstruktive innspill!

Mer informasjon om studentombudene finner dere her:

[Studentombudet](#)

[Studentombud for fagskolene - Universitetet i Sørøst-Norge](#)

Åse Hestvik Larsen og Maija Heinilä presenterer saken og innleder til diskusjon.

D-09/25 NOU 2025:1 Felles ansvar, felles gevinst— Partssamarbeid for kompetanseutvikling i arbeidslivet

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: Trude Tinnlund, LO

Sak: [D-09/25](#)

Bakgrunn

Kompetansereformsutvalget ble oppnevnt i 2023 for å utrede hvordan de tre partene kan legge bedre til rette for omstilling og læring i arbeidslivet, gitt overordnede mål om høy stabil sysselsetting, å motvirke økende ulikhet og sikre kompetansen arbeidslivet trenger. 14. januar publiserte utvalget sin NOU 2025:1 Felles ansvar, felles gevinst – Partssamarbeid for kompetanseutvikling i arbeidslivet.

Statsråden ønsker at sektoren setter seg godt inn i dokumentet og vil legge til rette for en bred innspillsrunde. Trude Tinnlund presenterer hovedfunn og relevante tiltak fra NOU-en som kan være av interesse for rådet og innleder til diskusjon.

O-10/25 VindKOMP fase 2 og Nasjonalt fagskoleråd

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: Tonje Nateland, prosjektleder Nasjonalt kompetansesenter for havvind

Sak: [O-10/25](#)

Bakgrunn

I forbindelse med fase to av VindKOMP, ønsker Nasjonalt kompetansesenter for havvind å koble på Nasjonalt fagskoleråd. Tonje Nateland gir en introduksjon til prosjektet for å diskutere om deltakelse fra fagskolerådet kan være aktuelt.

Les mer om prosjektet her: [VindKOMP - kompetansekartlegging for havvind](#)

Nasjonalt fagskoleråd – Årsrapport 2024

Nasjonalt fagskoleråd er et politisk oppnevnt organ. Nasjonalt fagskoleråd gir råd i spørsmål om høyere yrkesfaglig utdanning i Norge. Fagskolerådet skal ha et overordnet ansvar og strategisk perspektiv, og arbeide med videreutvikling av fagskolesektoren.

Rådet skal bidra til å utvikle rammer og strategier for høyere yrkesfaglig utdanning som ivaretar den enkeltes, virksomhetenes og samfunnets behov for yrkesrettet kompetanse og livslang læring.

Arvid Ellingsen (LO) ledet arbeidet fra 16. februar 2024 til 31.12.2024.

Denne rapporten viser rådets prioriterte saker for 2024 og tilhørende aktiviteter.

Vi takker for et godt samarbeid.

Arvid Ellingsen
leder

Anja Johansen
nestleder

Rådets sammensetting ved årsslutt 2024 – perioden 16.02.2024 – 31.12.2024

Leder:

Arvid Ellingsen (LO)

Nestleder:

Anja Johansen (FFF)

Forum for fagskoler (FFF):

Anja Johansen og Aage Alexander Foss

Vara: 1. Ragnhild Bjerkvik; 2. Ommund Vegge; 3. Olav Slettahjell; 4. Kaia Brækken

Norske Fag- og Friskolers Landsforbund (NFFL) / Kristne Friskolers Forbund (KFF):

Trine Røssevold

Vara: 1. Gry Ulvedalen; 2. Audun Raen

Rådet for fylkeskommunale fagskoler (HØY):

Elin Dahling og Ketil Solbakke

Vara for Dahling: 1. Adeline Berntsen Landro; 2. Gunnbjørg Engehagen

Vara for Solbakke: 1. Jens Christian Thysted; 2. Harry Arne Haugen

KS:

Brynjard Rønningen og Odd Joar Svensson

Vara for Rønningen: 1. Kristin St. Hilaire; 2. Kristin Holm Jensen

Vara for Svensson: 1. Thomas Volden; 2. Lars Runar Zahl-Jensen

Voksenopplæringsforbundet (VOFO) / Fleksibel utdanning Norge (FuN):

Marthe Dirdal

Vara: 1. Thorleif Hjeltnes, 2. Signe Baksaas Gjelstad

Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO):

Margrethe Gjessing og Tord Hauge

Vara: 1. Målfrid Rønnevik, 2. Henrik Hamborg, 3. Inger Dyrnes; 4. Svein Harald Larsen

Virke:

Kristine Bettum

Vara: 1. Helene Ytteborg; 2. Arild Grande

LO:

Trude Tinnlund og Arvid Ellingsen

Vara: 1. Benedikte Sterner; 2. Kristian Iler; 3. Tonje Thorbjørnsen; 4. Jan Oddvar Holthe

Utdanningsforbundet:

Ingeborg Lovise Tyse

Vara: 1. Kristin Vik; 2. Terje Lyngstad

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

HK-dir er sekretariat for rådet.

e-post: fagskoleradet@hkdir.no nettside: www.fagskoleradet.no

Spekter:

Trond Bergene

Vara: 1. Ingrid Paaske Gulbrandsen; 2. Olav Wendelbo Kvam

YS:

Einar Hanisch

Vara: 1. Bente Søgaard (til 17.09.2024); 2. Jill Hellem

Organisasjon for norske fagskolestudenter (ONF)

Thea Tuset

Ingrid Marie Aarre

Vara: 1. Niklas Frogner; 2. Edvart Aune; 3. Tom Alexander Østensen; 4. Vetle Morales Ree

Generelt om rådets arbeid

Nasjonalt fagskoleråd er en pådriver for at høyere yrkesfaglig utdanning skal løse viktige samfunnsmessige kompetansebehov. Rådet gir råd i spørsmål om høyere yrkesfaglig utdanning i Norge og har et overordnet ansvar og strategisk perspektiv for å sørge for videreutvikling av høyere yrkesfaglig utdanning.

Rådets prioriteringer for perioden ble vedtatt i møte 23.04.2024. I løpet av 2024 har det vært høyt aktivitetsnivå og korte frister for innspill og høringer.

Det ble avholdt sju rådsmøter, fire fysiske og tre digitale. I tillegg avholdt rådet et møte mellom AU i fagrådene og AU i Nasjonalt fagskoleråd, en samling for alle fagrådene og et rektormøte i forkant av Fagskolekonferansen.

Kunnskapsdepartementet har vært representert av Anne-Cathrine Hjertaas i ett rådsmøte og i samlingen mellom Nasjonalt fagskoleråd og de nasjonale fagrådene. I dette møtet snakket man om forventninger til sektoren og forventninger fra sektoren. I tillegg har flere spesifikke saker blitt tatt opp av AU i møter med KD, deriblant ECTS, garantiordning, lærebokordningen og stortingsmeldingen.

Rådet har invitert ulike aktører til rådsmøtene og studietur for å lære mer om blant annet HK-dirs og NOKUTs oppdrag. Jens Bjørnåvold har orientert om arbeidet med NKR fra et europeisk og et norsk perspektiv, og Roger Finjord har snakket om teambygging og mellommenneskelige relasjoner. Fagskolen Diakonova og AOF Østfold har orientert om de to flyktningprosjektene som ble avsluttet i desember 2024.

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

HK-dir er sekretariat for rådet.

e-post: fagskoleradet@hkdir.no nettside: www.fagskoleradet.no

Rådet avholdt en to-dagers studietur til Agder for faglig påfyll, bedriftsbesøk og møter med to fagskoler. Roger Finjord holdt et inspirerende foredrag om trivsel og arbeidsmiljø, mens Fagskolen Noroff presenterte sin vekst og internasjonale samarbeid. Glencore Nikkelverk viste hvordan de kombinerer bærekraft og kompetanseutvikling, og Fagskolen i Agder fremhevet sitt fokus på digitalisering, bærekraft og samarbeid med Universitetet i Agder. Rådet tar med seg viktige innspill til videre arbeid for å styrke utviklingen av høyere yrkesfaglig utdanning nasjonalt.

Nasjonalt fagskoleråd har jobbet aktivt med å gi råd til den videre utviklingen av sektoren og en rekke arbeidsgrupper har kommet med innspill til politikktutvikling og en rekke høringsvar. Fagskolerådet overleverte en rapport til KD om ECTS, og mulighetene og konsekvensene for innføring av ECTS utredes nå videre. De har også bidratt til avslutningen av prosjektet Nasjonale planer.

Nasjonalt fagråd har seks aktive fagråd som gir fagspesifikke råd og analyser. I 2024 har rådet nedsatt et interimsstyre for etablering av fagråd for kunstfagene.

Rådet har sendt innspill på følgende:

- Systemmeldinga
- Forslag til ny autorisasjonsforskrift
- Meld. St. 9 (2023-2024) Nasjonal helse- og samhandlingsplan 2024-2027.
- Nasjonalt studentombud
- Statsbudsjett
- Institusjonsakkreditering
- Lærebokordningen
- Kostbart utstyr i helseutdanningene
- NIFUs rapport om samarbeid med arbeidslivet

I 2024 satt leder av Nasjonalt fagskoleråd i kompetansepolitisk råd og nestleder satt som medlem av den administrative arbeidsgruppen til kompetansepolitisk råd. Nasjonalt fagskoleråd har i 2024 vært representert med to personer i ShoT-utvalget.

Eksterne møter og arrangementer

- 5. februar – Nasjonalt forum for karriereveiledning
- 16. mars – Hilsningstale landsmøte ONF
- 7.-8. mai – HØYs årskonferanse
- 23-24. mai – UHRs representantskapsmøte
- 13. juni – Kunnskapsprat, HK-dir
- 13.-14. august – Innledninger på Arendalsuka

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

HK-dir er sekretariat for rådet.

e-post: fagskoleradet@hkdir.no nettside: www.fagskoleradet.no

- 18-19. september – Samling for nasjonale planer
- 18.-19. september – Samling for fagrådene
- 31. oktober – Cedefop “Implementation of the EU=27 + national plans for VET”
- 11. november – Rektorsamling
- 12-13. november – Fagskolekonferansen
- 14.-16. november – Chain5, Zagreb
- 22.-24. november – ONFs høstseminar

Prioriterte saker og status

Nasjonalt fagskoleråd har for 2024 hatt fire prioriterte satsningsområder; vekst for høyere yrkesfaglig utdanning, strukturelle forhold, kvalitetsutvikling og organisering av Nasjonalt fagskoleråd, nasjonale og lokale fagråd. Under gis status per 1.1.2025 samt mer utfyllende kommentar om utviklingen det siste året, utfordringer og vyer for framtida.

Prioritert område 1: Vekst for høyere yrkesfaglig utdanning

Prioritering	Måloppnåelse
Kampanje for rekruttering til HYU	Utsatt pga. manglende kapasitet i HK-dir
Fullfinansiering av studieplasser og finansieringsmodellen	Ikke oppnådd
Opptrappingsplan flere studieplasser	Delvis oppnådd
Forholdet mellom finansiering av utviklingsmidler og manglende finansiering av NOKUT.	Delvis oppnådd

Bakgrunn

Arbeidslivet melder gjennom undersøkelser at de har behov for å rekruttere mer arbeidskraft med høyere yrkesfaglig utdanning, og i SSBs framskrivninger er det tydelig at behovet for denne type utdannelse øker fram mot 2050. Det er derfor positivt at antall studenter i høyere yrkesfaglig utdanning har mer enn doblet seg i perioden 2016 til 2024 fra 15 000 studenter i 2016 til 32 799 i 2024 (Kilde: DBH-F, 1. oktober 2024).

Ifølge SSB har det fra 2023 til 2024 vært en prosentvis økning i antall studenter på 8%. 58% prosent av studentene er i alderen 21-35 år og 39% er over 35 år. 19% av studentmassen er innvandrere og disse velger i litt større grad private fagskoler i motsetning til norskfødte der det er litt flere som velger en offentlig fagskole. Totalt sett har private fagskoler i underkant av 2000 flere studenter enn offentlige. Tilstandsrapport for høgare yrkesfagleg utdanning 2024 viser at det er 60 akkrediterte fagskoler i Norge. Av disse er 16 offentlige og 44 private.

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.
HK-dir er sekretariat for rådet.
e-post: fagskoleradet@hkdir.no nettside: www.fagskoleradet.no

Driftstilskudd til fagskolene var i 2024 på totalt 1,32 milliarder kroner og var en økning på 140 millioner kroner fra 2023. Økningen var blant annet knyttet til midler til nye studieplasser som kom i 2023, midler til lønns- og prisjustering av tilskuddet for 2023, den resultatbaserte uttellingen, samt overføring av midler fra tilskuddsordningen for fleksible og desentraliserte utdanninger til tilskuddsordningen for driftsmidler til fagskoler.

Midler til studieplasser til Industrifagskolen i 2024 kom i tillegg og utgjorde 42,5 millioner kroner.

Regjeringen har i 2024 arbeidet med en melding til Stortinget om høyere yrkesfaglig utdanning og høsten 2024 økte de antall nye studieplasser med 500. Det ble også en økning av utviklingsmidler til fagskolene. Midlene er dessverre kun tilgjengelig for fagskoler med fagområde akkreditering, og dermed er det begrensa - både ut fra skolenes gjeldende akkrediteringer og, ikke minst, akkrediteringskøen hos NOKJT, hvem som har reell tilgang på midlene.

Den største veksten i høyere yrkesfaglig utdanning har skjedd i privat del av sektoren de seinere årene. Med en nødvendig økning på 1000 studieplasser i Statsbudsjettet for 2025 mener Nasjonalt fagskoleråd at regjeringen har bidratt til en opptrapping for fagskolene, men det mangler fortsatt 3000 heltidsbaserte studieplasser for å komme i mål med løftet i Hurdalsplattformen. Nasjonalt fagskoleråd vil arbeide videre for en opptrappingsplan for studieplasser fram til 2030.

I Statsbudsjettet for 2025 kom det en ekstrabevilgning til NOKUT for å ta unna akkrediteringskøen. Dette var et løft for å styrke kapasiteten til NOKUT. Det er imidlertid ei kjensgjerning at akkrediteringskøen fortsatt er stor, og dermed en kilde til frustrasjon i sektoren. Akkrediteringstempoet må i betydelig grad opp om man skal kunne svare på samfunnets behov for den arbeidslivsnære utdanninga som fagskolene leverer.

Fagskolene melder også om en underfinansiering i sektoren, noe som gir driftsutfordringer. Nasjonalt fagskoleråd mener det er positivt at man nå ser på finansieringsmodellen og jobber mot en finansiering på et reelt kostnadsnivå.

Vurdering av måloppnåelse

Nasjonalt fagskoleråd er aktive pådrivere i opprettelse av nye studieplasser, men kompetansebehovet i arbeidslivet er fremdeles langt fra dekket. Dette samme gjelder finansiering i forhold til reelt kostnadsnivå. Selv om noen prosesser er i gang, vil dette arbeidet fortsette i 2025.

Prioritert område 2: Strukturelle forhold

Prioritering	Måloppnåelse
HYU på NKR-nivå 6, 7 og 8 i et binært utdanningssystem	Ikke oppnådd
Godkjenning av utdanning i andre land (ECTS)	Ikke oppnådd
Vurdere etablering av uspesifisert grad	Ikke oppnådd
Overgangsordninger mellom HYU og UH	Delvis oppnådd

Bakgrunn

Det er iverksatt mange tiltak etter fagskolemeldingen i 2017, og evalueringen av meldingen viser at viktige strukturelle endringer er gjennomført. Det er likevel saker som gjenstår, og nye tema som aktualiserer seg etter hvert som sektoren vokser og utvikles. I 2024 arbeidet Fagskolerådet med å utarbeide en felles strategi for implementeringen av et binærsystem med forutsetning om at fagskolene får mulighet til å levere utdanninger på nivåene over nivå 5. Dette arbeidet videreføres i 2025 i forbindelse med stortingsmeldingen om høyere yrkesfaglig utdanning. Muligheten for å benytte seg av ECTS-poeng i Norge er også en prioritet, og Nasjonalt fagskoleråd leverte sine anbefalinger til KD i januar 2024. Institusjonsakkreditering ble omhandlet i revisjon av fagskoleloven høsten 2023, og rådet kommer til å følge opp med innspill når dette behandles av NOKUT i 2025.

Vurdering av måloppnåelse

Fagskolerådet har lenge jobbet for at fagskoleutdanninger skal innplasseres på riktig nivå i kvalifikasjonsrammeverket, og at rammeverket skal revideres i sin helhet. Dette arbeidet er nå godt i gang, og rådet vil følge utviklingen tett for å sikre at resultatet blir i tråd med sektorens behov. Det samme gjelder for institusjonsakkreditering og ECTS. I 2024 har en arbeidsgruppe i Fagskolerådet arbeidet med å utarbeide en strategi for et binærsystem med utdanninger over nivå 5 i NKR.

Prioriteringene under område 2 har sett en positiv utvikling det siste året og flere prosesser er pågående. Rådet følger prosessene videre i 2025.

Prioritert område 3: Kvalitetsutvikling

Prioritering	Måloppnåelse
Felles portal for kvalitetsindikatorer	Ikke oppnådd
Styrke fagskolelærerutdanning (PPU-HYU)	Ikke oppnådd
Studentvelferd og studentdemokrati	Delvis oppnådd
Studentombud og læringsmiljø (også digitalt)	Delvis oppnådd
Arbeidslivsrelevans og utviklingsarbeid	Delvis oppnådd
NOKUTs veilederrolle	Ikke oppnådd

Bakgrunn

Felles portal for kvalitetsindikatorer har vært et ønske i sektoren, men er ikke et arbeid Nasjonalt fagskoleråd har igangsatt i denne perioden. Et slikt arbeid vil kreve et bredere engasjement og finansiering, og bør kanskje tas inn som del av tiltakene i ny stortingsmelding.

Nasjonalt fagskoleråd er orientert om et prosjekt som er på gang for å styrke fagskolelærerutdanningen i samarbeid mellom flere fagskoler og KS. Arbeidet vil fortsette i 2025.

Nasjonalt fagskoleråd er engasjert i ShoT-utvalget og har fra høsten 2024 to representanter i utvalget.

Et av rådets prioriteringer om et nasjonalt studentombud er realisert i statsbudsjettet for 2025 og HK-dir har satt i gang prosesser for å få innspill til hvordan ordningen skal se ut.

Nasjonalt Fagskoleråd har gitt innspill til NIFUs rapport om samarbeid med arbeidslivet.

NOKUT er tatt inn som fast observatør i rådet og rådet har behandlet flere NOKUT-relaterte saker som ressurser til akkreditering og uheldige konsekvenser av tydeliggjøring av garantiordningen fra september 2024.

Vurdering av måloppnåelse

Rådet har arbeidet mot et nasjonalt studentombud i flere perioder, og har i år gitt innspill på den nye ordningen. Rådet bidrar også med innspill mot ShoT-utvalget, Studiebarometeret og har diskutert studentenes rettigheter i forbindelse med konkurs og nedleggelse av studier i 2024.

Arbeidslivsrelevans er også tematikk som er jevnlig oppe til diskusjon. Arbeidet med kvalitetsutvikling er en prioritet rådet vil følge opp i 2025.

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

HK-dir er sekretariat for rådet.

e-post: fagskoleradet@hkdir.no nettside: www.fagskoleradet.no

Prioritert område 4: Organisering av Nasjonalt fagskoleråd, nasjonale og lokale fagråd

Prioritering	Måloppnåelse
Samarbeid mellom Fagskolerådet og nasjonale fagråd	Pågående
Invitere de nasjonale fagrådene med til møte før sommeren og på juleavslutning. I tillegg prøve å få til et møte med politisk ledelse i KD, og Nasjonalt fagskoleråd/fagrådene.	Oppnådd

Bakgrunn

Nasjonalt fagskoleråd jobber systematisk for å styrke samarbeidet med de nasjonale fagrådene, og i 2024 var alle medlemmer av fagrådene og Nasjonalt fagskoleråd invitert til en felles fagdag. Her deltok også KD, representerte av Anne Cathrine Hjertaas. I forkant av fagdagen, ble det arrangert et møte mellom arbeidsutvalgene til NFR og de seks fagrådene. Lederne i fagrådene inviteres inn i Fagskolerådets møter ved behov og stiller fast til julemøtet. I 2024 ble det også opprettet et interimsstyre for opprettelse av fagråd for kunstfagene

Vurdering av måloppnåelse

Samarbeidet med de seks fagrådene er i positiv utvikling, med det er et potensiale i tettere involvering og bedre bruk av den brede kompetansen i fagrådene. Det er en styrke med en samlokalisert sekretariatsfunksjonen og faste møtepunkter i rådsmøter og en årlig samling. Målene er oppnådd, og samarbeidet videreføres i 2025.

Forslag hørings svar – Høring av forslag til endringer i fagskoleforskriften om institusjonsakkreditering

Nasjonalt fagskoleråd takker for muligheten til å gi innspill til høringen om forslag til endringer i forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleforskriften) – Institusjonsakkreditering av fagskoler.

Innledningsvis ønsker Nasjonalt fagskoleråd å understøtte sin støtte til forslaget om at fagskoler skal kunne søke om institusjonsakkreditering. Vi ser frem til den kommende stortingsmelding som vi forventer inneholder tiltak for å videreføre utvikling av høyere yrkesfaglig utdanning i Norge.

Institusjonsakkreditering vil bidra til å styrke kvaliteten i høyere yrkesfaglig utdanning, og gi fagskolene muligheter til raskere å imøtekomme arbeidslivets kompetansebehov. For å sikre god oppstart av arbeidet med institusjonsakkreditering ønsker rådet å påpeke behovet for tilstrekkelig ressurser til fagskolene. Dette gjelder også for NOKUT for å håndtere økt arbeidsmengden knyttet til institusjonsakkreditering. Nasjonalt fagskoleråd vil derfor be om at det settes av ekstraordinære budsjettmidler til institusjonsakkreditering.

Nasjonalt fagskoleråd anser dialogen med søkerne gjennom hele institusjonsakkrediteringssøknadsprosessen som svært positivt.

Videre vil vi fremheve viktigheten av tett dialog med sektoren ved implementering av forskriften og utarbeidelse av tilhørende veiledninger.

Nedenfor presenterer vi våre konkrete anbefalinger til endringer i forskriften. Punkter som ikke er omtalt i vårt svar, støttes av Nasjonalt fagskoleråd uten forslag til endringer. *Innspill fra Nasjonalt fagskoleråd er skrevet i kursiv (italic) for å skille dem ut i teksten.*

3.1 Overordnet om forslaget – gode markører for kvalitet

Departementet ønsker innspill på hva som kan være gode markører for kvalitet.

Arbeidsgruppen ønsker rådsmedlemmenes innspill på om rådet skal svare på dette og hvis ja, hva er gode markører for kvalitet?

3.2 Erfaringer med fagområdeakkrediteringer

Nasjonalt fagskoleråd støtter:

- at fagskolen må ha minst to fagområdeakkrediteringer på søknadstidspunktet
- at fagskolen selv må ha akkreditert minst to utdanninger fordelt på ulike fagområder på søknadstidspunktet
- at fagskolen har uteksaminert minst to kull med studenter fra to utdanninger som fagskolen selv har akkreditert innenfor ulike fagområder på søknadstidspunktet

Akkreditering (vesentlige endringer) og minimum 30 studiepoeng

Med akkreditering mener departementet både akkreditering av nye utdanninger og av vesentlige endringer i eksisterende utdanninger innenfor fagområdeakkrediteringene.

*Nasjonalt fagskoleråd mener at vesentlige endringer må strykes, da vesentlige endringer også inkluderer mindre omfattende endringer, som for eksempel navneendringer. Akkreditering bør forstås som akkreditering av **nye** utdanninger.*

Etter dagens regler er det ikke minstekrav til omfang for fagskoleutdanninger dersom fagskolen fra før tilbyr minst én akkreditert fagskoleutdanning på seksti studiepoeng eller mer, som det er uteksaminert kandidater fra i minst to år, jf. fagskoleloven § 4 a. Det vil si at noen fagskoler kan oppfylle vilkåret ved å selv ha akkreditert for eksempel to utdanninger på 20 studiepoeng innenfor hvert sitt fagområde.

*Nasjonalt fagskoleråd mener 20 studiepoeng er for lite og ønsker å presisere at fagskolen må ha akkreditert minst to **nye** utdanninger på **minimum 30 studiepoeng**.*

Uteksaminerte studenter

Når det gjelder «Uteksaminert studenter fra utdanninger fagskolen selv har akkreditert» mener departementet at det må være en høy andel av studentene som gjennomfører utdanningen til normert tid.

Rådet ønsker å løfte diskusjonen om hva gjennomføring på normert studietid er for fagskolesektoren og hva som ligger i begrepet normert studietid. I sektorens mangfold er det mange måter å studere og fullføre på, og det finnes eksempler på studenter som bevisst tilpasser studiebelastningen / progresjonen underveis, for bedre kombinasjon med andre forpliktelser. Rådet vil også vise til at en "høy andel" må forstås som innenfor dagens gjennomføringsandel. I UH-sektoren er det rundt 60 % som gjennomfører en utdanning, og det er noe høyere i HYU. Blant de som tar utdanning innenfor normert tid, så er tallene noe lavere.

3.4 Garanti- eller forsikringsordning for skolepenger

Nasjonalt fagskoleråd oppfatter forskriftsteksten om garanti- eller forsikringsordning for skolepenger som motstridende.

I § 50 Vilkår for institusjonsakkreditering (7) står det først fagskoleutdanning (i entall) og deretter fagskoleutdanninger (i flertall).

Dagens tolkning og veiledning til forskriften gjør det økonomisk umulig å innfri kravene til garanti- eller forsikringsordninger for private fagskoler.

Nasjonalt fagskoleråd anbefaler at ordningen avvikles og at departementet ser på alternative løsninger for å sikre studentenes rettigheter.

3.6 Prosedyrer for akkreditering av egne utdanninger

Nasjonalt fagskoleråd støtter departementets forslag, *men vil understreke behovet for en språklig oppdatering. I sektoren er det mer vanlig å bruke prosessbeskrivelser og flytdiagrammer i stedet for prosedyrer.*

3.7 Fagmiljø

Departementet ber høringsinstansene spesielt om innspill til de konkrete kvantitative kravene som foreslås.

1. «minst 50 prosent av fagskolens undervisere eller undervisningsårsverk skal være fast ansatte» ved fagskolen.

Fagskolerådet støtter dette 50 prosent kravet. Et konkret krav vil gjøre jobben enklere for NOKUT, og er mer forutsigbart for fagskolene. Rådet mener at 50 % er tilstrekkelig for å sikre robuste og stabile fagmiljø.

2. «en tilstrekkelig andel av fagskolens undervisere eller undervisningsårsverk skal være fast ansatte ved fagskolen».

Fagskolerådet støtter ikke dette. Tilstrekkelig blir for udefinert.

Utdanningsfaglig utdanning

Departementet foreslår at minst 30 prosent av fagskolens undervisere eller undervisningsårsverk skal ha utdanningsfaglig utdanning.

Nasjonalt fagskoleråd støtter forslaget om å sette et minstekrav, men mener at andelen bør økes til 40 %. Det vil bety en litt strengere krav til de som underviser, enn det som Kunnskapsdepartementet legger opp til. Rådet mener det er nødvendig for å sikre kvaliteten i fagskoleutdanningene.

I tillegg støtter Nasjonalt fagskoleråd følgende:

- fagskolen skal sikre at fagmiljøet gjennomfører nødvendig faglig og pedagogisk utviklingsarbeid.
- at fagmiljøet skal delta i relevante regionale, nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk.

Nasjonalt fagskoleråd ønsker å presisere at det eksisterer noen barrierer knyttet til internasjonalisering som vi ser frem til å diskutere videre med Departementet, herunder European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS) og Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR).

3.9 Læringsmiljøutvalg

Nasjonalt fagskoleråd støtter departementets forslag til læringsmiljøutvalg og utvalgets regulering.

